Śląsk – wspólna sprawa.

W 100. rocznicę włączenia Śląska w granice II RP w portalu Żołnierze Niepodległości udostępniliśmy „Wykaz powstańców śląskich". Było to uzupełnienie debaty współorganizowanej przez Biuro Programu "Niepodległa" i Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku. Prowadzenie – Tomasz Borówka redaktor Ślązag.pl O powstaniach śląskich i ich konsekwencjach debatowali dr Karol Makles – Muzeum Śląskie, Aleksandra Matuszczyk – Dyrektorka Muzeum Miejskiego w Tychach, prof. dr hab. Grzegorz Nowik – MJPwS, dr Paweł Parys – Muzeum Śląskie.

Lata 1919-1922 to trudny, przełomowy, chwilami dramatyczny okres w dziejach Górnego Śląska i jego mieszkańców, Górnoślązaków. Upłynął już odeń wiek - obecnie, w 2022 roku obchodzimy 100. rocznicę włączenia części Górnego Śląska do Polski. Wkroczenie Wojska Polskiego do Katowic 20 czerwca 1922 uznano niedawno za moment o symbolice tak silnej, że właśnie 20 czerwca został ogłoszony Narodowym Dniem Powstań Śląskich. Zarazem, mimo upływu z góra stu lat od powstań śląskich i plebiscytu na Górnym Śląsku, wydarzenia te nie przestają budzić emocji, a nawet animozji. I to na całym szeregu płaszczyzn. Po pierwsze tej polsko-niemieckiej. Niemcy, które po trzecim powstaniu, decyzją zwycięskich mocarstw utraciły wtedy na rzecz Polski część Górnego Śląska, czuły się pokrzywdzone. To poczucie krzywdy nadal rzutuje na niemieckie oceny ówczesnych wydarzeń. Efektem są odmienne narracje, polska i niemiecka. Ale to nie wszystko. Odmienne narracje o powstaniach walczą o lepsze także między samymi Polakami. Czy to prawda, że Polska, dla której priorytetem była polityka wschodnia, nie angażowała się poważnie w walkę o Górny Śląsk w latach 1919-1920? Czym było trzecie powstanie śląskie? Patriotycznym zrywem Górnoślązaków? Śląską wojną domową? Niewypowiedzianą wojną Polski i Niemiec, jakąś polsko-niemiecką wojną hybrydową owych czasów? Czy rację miał Wojciech Korfanty, dla którego pierwszoplanową rolę w walce o Górny Śląsk odgrywała dyplomacja i zakulisowe kontakty z francuskimi decydentami, czy też Michał Grażyński, dążący do uzyskania rozstrzygających rezultatów na polu walki?

W tle zaś tych wszystkich kontrowersji mamy pytanie zasadnicze: jaką rolę w zdobyciu części Górnego Śląska przez II RP odegrał Józef Piłsudski? Który - przypomnijmy - był czołowym rzecznikiem i realizatorem polityko wschodniej, który stał na czele polskich sił zbrojnych i POW, i którego przecież człowiekiem był Grażyński, od 1926 roku wojewoda śląski.

W setną rocznicę włączenia Górnego Śląska w granice II Rzeczpospolitej Muzeum Józefa Piłsudskiego udostępnia w portalu "Żołnierze Niepodległości" liczący ponad dwadzieścia cztery tysiące nazwisk wykaz powstańców i powstanek śląskich. Wielu z nich to pisarze, wydawcy prasy lokalnej, prawnicy czy nauczyciele, działacze na rzecz równouprawnienia języka polskiego w szkołach czy urzędach wspierający kultywowanie tradycji i kultury. Ich praca edukacyjna na przełomie XIX i XX w., wieloletni trud wiązania tożsamości śląskiej z tradycją polską zaowocował udziałem społeczności w życiu publicznym, rozwojem organizacji społecznych, oświatowych, a także paramilitarnych, jak "Sokół". Tuż po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, kiedy dyplomatyczne i pokojowe argumenty nie odniosły skutku, Ślązacy powstali z bronią w ręku, aby zaznaczyć swoja przynależność państwową, Znaczący był udział Ślązaków w Legionach Polskich, a wielu z nich po zakończeniu I wojny światowej wstąpiło do Wojska Polskiego.

Nazwiska Powstańców Śląskich zamieściliśmy w Portalu Żołnierzy Niepodległości im poświęconym.

Debatę można zobaczyć na kanale Youtube Muzeum i Facebooku BP "Niepodległa"

Debatę przygotowały dla Państwa Agnieszka Kaczmarska i Ewa Kozłowska z MJPwS oraz zespół Muzeum.

Mecenasem projektu Żołnierze Niepodległości jest PKN Orlen.

Autor: Tomasz Borówka - portal ślązag, Ewa Kozłowska - portal Żołnierze Niepodległości.

https://www.youtube.com/watch?v=I2jNldC5VrA